

การพัฒนาชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ

Development of a Physiotherapy Training Package for Caregivers for Individuals with Physical Disability in a Chaiyaphum Special Education Center

ชนกนันทน์ สินธุบุญ¹ เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี²

Chanoknan Sinthuboon¹ and Deuanpenporn Chaipugdee²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ 2) ศึกษาผลการใช้ชุดฝึกอบรมการทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหวที่มีต่อชุดฝึกอบรม กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดฝึกอบรมการทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจการทำกายภาพบำบัด แบบวัดทักษะปฏิบัติการทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ที่มีต่อชุดฝึกอบรม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพของชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.15
2. ผลการใช้ชุดฝึกอบรมด้านความรู้ ความเข้าใจ การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแล หลังการฝึกอบรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.03 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.66
3. ผลการใช้ชุดฝึกอบรมด้านทักษะปฏิบัติ การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแล หลังการฝึกอบรม พบว่า จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการอบรมเฉลี่ย เท่ากับ 28.31 คน คิดเป็นร้อยละ 94.38 และจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ไม่ผ่านการอบรมเฉลี่ย เท่ากับ 1.69 คน คิดเป็นร้อยละ 5.63
4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ดูแลที่มีต่อชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแล หลังการใช้ชุดฝึกอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.64 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.49

คำสำคัญ : ชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัด ผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, Master of Education Degree in Curriculum and Instruction, Chaiyaphum Rajabhat University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, Lecturer Dr. of the Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University

ผู้ติดต่อ, อีเมล: ชนกนันทน์ สินธุบุญ, chanoknan.sin12@lamduan.mfu.ac.th

รับเมื่อ 24 เมษายน 2564 แก้ไข 14 มิถุนายน 2564 ตอรับเมื่อ 15 มิถุนายน 2564

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) develop a physiotherapy training package for caregivers of Individuals with physical disabilities in a Chaiphum Special Education Center, 2) examine the effects after the intervention, and 3) investigate the satisfaction of caregivers of individuals with physical disabilities toward the developed training package. The target group, obtained through a purposive sampling, consisted of 30 caregivers of individuals with physical disabilities. The research instruments included a physiotherapy training package for caregivers of Individuals with physical disabilities, a test on knowledge and understanding of physiotherapy, a performance test of caregivers of individuals with physical disabilities, and a satisfaction questionnaire of caregivers toward the developed training package. The data were analyzed by using percentage, mean, and standard deviation.

The findings were as follows:

1. The quality of the developed training package was appropriate for further implementation at the highest level with a mean level of 4.86 and a standard deviation of 0.15.
2. The effects after the intervention revealed that a mean score of the caregivers' knowledge and understanding of physiotherapy was at 8.03 and a standard deviation of 0.66.
3. The effects after the intervention showed that 28.32 attendees or 94.38 percent passed the training requirements, whereas 1.69 attendees or 5.63 percent could not perform properly.
4. The satisfaction of the caregivers toward the developed training package was at the highest level with a mean level of 4.64 and a standard deviation of 0.49.

Keywords : A Training Package, Physiotherapy, Caregivers of Individuals with Physical Disabilities

บทคัดย่อ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 8 กำหนดให้สถานศึกษาในทุกสังกัด จัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใด ให้สถานศึกษาในทุกสังกัด จัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนผู้ดูแลคนพิการและประสานความร่วมมือจากชุมชน หรือนักวิชาชีพเพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับ หรือบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 เพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุสภาพทางกายหรือสุขภาพ รวมทั้งให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตลอดจนให้รัฐต้องส่งเสริมคนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้

จากกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้น กำหนดให้มีการจัดการศึกษาให้กับคนพิการ โดยยึดสิทธิความเสมอภาคและโอกาสทางการศึกษา ทั้งนี้ศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ให้บริการทางการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคนพิการ พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้แก่ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นแผนที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นโดยความร่วมมือ

ระหว่างครูและผู้ดูแล สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ อีกทั้งยังให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัว และชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมและประสานงาน การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในพื้นที่จังหวัด

รูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการ ซึ่งเป็นการทำงานระหว่างครอบครัวกับบุคลากรด้านการจัดการศึกษาพิเศษ พบว่า รูปแบบที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็กพิการเข้ามามีส่วนร่วมมีประสิทธิผลมากที่สุดและมีผลเสียน้อยที่สุดกว่ารูปแบบอื่น ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 12) ศักยภาพผู้ดูแลคนพิการปฏิบัติการต่อคนพิการด้วยจิตเมตตาจิตอาสา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี และธวัชรัศม์ ภูงศ์ชัย (2562, ออนไลน์)

ในปีการศึกษา 2563 ได้มีผู้เรียนส่วนหนึ่งที่มารับบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ เป็นคนพิการประเภทบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นคนพิการประเภทหนึ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง และมีความต่อเนื่อง ซึ่งบุคคลในครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นผู้ดูแล ถึงแม้ความพิการจะไม่สามารถหายขาดได้ แต่ชีวิตของบุคคลเหล่านี้ต้องดำเนินต่อไปจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฟื้นฟูเพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และเต็มตามศักยภาพมากที่สุด เป็นภาระของผู้ดูแลและสังคมให้น้อยที่สุด หรือให้ความร่วมมืออย่างถูกต้องในระหว่างที่ผู้ดูแลทำกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ โดยการถ่ายภาพบำบัดเป็นการป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดตามมา ซึ่งจะช่วยลดภาระของผู้ดูแล และเพื่อสุขภาพของคนพิการ ซึ่งจากการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน และการเยี่ยมบ้านนักเรียน ได้ข้อมูลของผู้ปกครองที่ต้องการมีความรู้ ความเข้าใจ และการฝึกปฏิบัติในการดูแลสมาชิกในครอบครัวขณะอยู่ที่บ้าน และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ พบว่า การใช้ชุดฝึกอบรมเป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นสื่อในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระ และประสบการณ์ให้แก่ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมโดยวิธีการบรรยายสาธิต และผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกปฏิบัติ มีโอกาสได้ซักถามและอภิปราย เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้และทักษะ

ปฏิบัติโดยในการผลิตชุดฝึกอบรมมีการกำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบของผลที่ได้รับในการพัฒนา มีการกำหนดขั้นตอน สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม กิจกรรมในชุดฝึกอบรม และการประเมินผลในชุดฝึกอบรม ในการออกแบบชุดฝึกอบรม มีการกำหนดวัตถุประสงค์ และการออกแบบจำลองชุดฝึกอบรม โดยการผลิตชุดฝึกอบรมจะมีขั้นตอน และการนำชุดฝึกอบรมไปใช้ มีกระบวนการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนต่อเนื่อง สามารถพัฒนาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะปฏิบัติ และเจตคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้เปลี่ยนแปลงไปตามวัตถุประสงค์ของการอบรม หลังการอบรมก็สามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้ (นิพนธ์ ศุขปรีดี, 2547, หน้า 158-168) การใช้ชุดฝึกอบรมจึงเป็นเครื่องมือถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ช่วยให้การเตรียมเนื้อหากการฝึกอบรมของผู้ดำเนินการอบรมได้อย่างเป็นระบบ การพัฒนาชุดฝึกอบรมส่งผลแก่ผู้เข้าอบรมนำชุดฝึกอบรมไปใช้ต่อด้วยตนเอง ก่อให้เกิดความเข้าใจ มีกระบวนการและทักษะการคิดอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การพัฒนาชุดฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ สถานศึกษาจัดทำขึ้น โดยความร่วมมือระหว่างครูและผู้ดูแลต้องให้ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ เพื่อบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวมาสนับสนุนการดูแลคนพิการในครอบครัว พื้นที่จังหวัดชัยภูมิ

ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติหน้าที่นักกายภาพบำบัด สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ มีบทบาทหน้าที่พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลเด็กพิการ จึงได้พัฒนาชุดฝึกอบรมการทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหวขึ้น เพื่อนำมาใช้ในการอบรมให้ผู้ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหวได้รับการพัฒนาทักษะพื้นฐานการฟื้นฟูสมรรถภาพ และดูแลคนพิการที่เป็นสมาชิกในครอบครัวได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

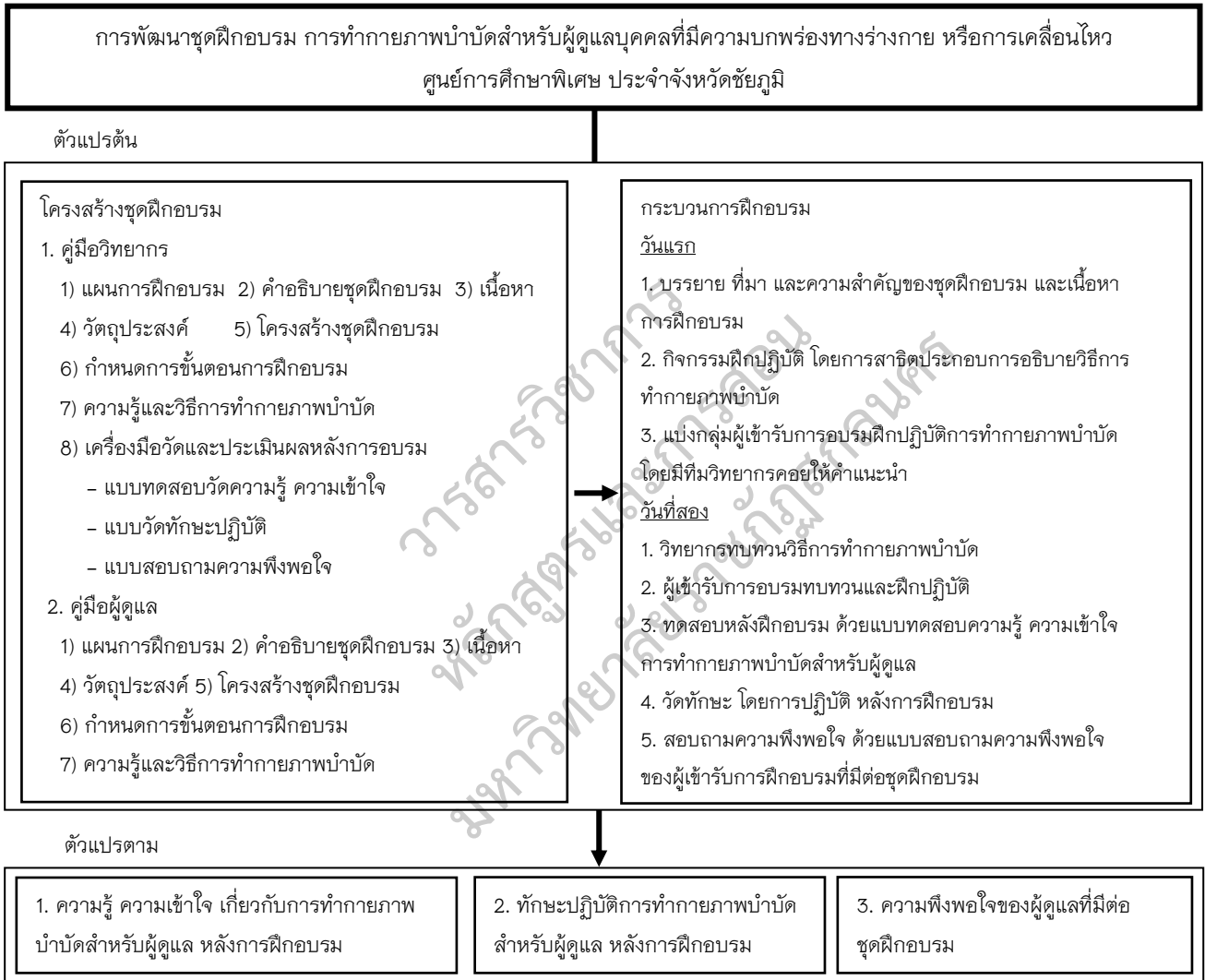
การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมการถ่ายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ

2. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดฝึกอบรมการถ่ายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ที่มีต่อชุดฝึกอบรม

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ห้องเรียนเตรียมความพร้อมบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดฝึกอบรมการถ่ายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ประกอบด้วยคู่มือวิทยากร และคู่มือสำหรับผู้ดูแล
2. แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ การถ่ายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว

3. แบบวัดทักษะปฏิบัติ การทำกายภาพบำบัดสำหรับ ผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ที่มีต่อ ชุดฝึกอบรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. หากคุณภาพของชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัด สำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ดังนี้

1.1 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา โครงสร้าง วิธีฝึกอบรมและกิจกรรม สื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการ ฝึกอบรม การวัดและประเมินผล ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงให้มีความถูกต้อง โดยใช้ แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ

1.2 ทดลองรายบุคคล กับผู้ดูแลที่ไม่ใช่บุคคล ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ของเนื้อหา ความยากง่ายของภาษา และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ของชุดฝึกอบรม

1.3 ทดลองกลุ่มเล็ก กับผู้ดูแลที่ไม่ใช่บุคคลที่เป็น กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 5 คน เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ของชุดฝึกอบรมให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

1.4 ใช้ชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับ ผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว กับกลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมร่วมกับ ชุดฝึกอบรม ประกอบด้วย คู่มือวิทยากร และคู่มือผู้ดูแล

2. ทดสอบความรู้ ความเข้าใจ การทำกายภาพบำบัด สำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หลังการฝึกอบรม

3. วัดทักษะปฏิบัติ การทำกายภาพบำบัดสำหรับ ผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หลังการฝึกอบรม

4. ประเมินความพึงพอใจของผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ที่มีต่อ ชุดฝึกอบรม หลังการใช้ชุดฝึกอบรม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา โครงสร้าง และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การทดสอบความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การทำกายภาพ บำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดสอบ หลังการฝึกอบรม โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ)

3. การวัดทักษะปฏิบัติการทำกายภาพบำบัดเบื้องต้น สำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือ การเคลื่อนไหวหลังการฝึกอบรม โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

4. การประเมินความพึงพอใจของผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ที่มีต่อ ชุดฝึกอบรมการทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแล วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

การศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัด สำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือ การเคลื่อนไหว ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การหาคุณภาพของชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่อง ทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว โดยการตรวจสอบความเหมาะสม ของเนื้อหา โครงสร้าง และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล แปลผล และนำเสนอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการประเมิน ความเหมาะสมของเนื้อหา โครงสร้าง และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญ (N = 3)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ความเหมาะสม
1. ด้านโครงสร้างของชุดฝึกอบรม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของชุดฝึกอบรม	4.84	0.29	มากที่สุด
3. เนื้อหาของชุดฝึกอบรม	5.00	0.00	มากที่สุด
4. วิธีฝึกอบรมและกิจกรรม	4.73	0.23	มากที่สุด
5. สื่อ อุปกรณ์การฝึกอบรม	5.00	0.00	มากที่สุด
6. การวัดและการประเมินผล	4.67	0.29	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.86	0.15	มากที่สุด

จากตาราง 1 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา โครงสร้าง และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ 4.86 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.15

2. ผลการใช้ชุดฝึกอบรม พบว่า การวัดความรู้ความเข้าใจ การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับเด็กสมองพิการ และวิธีการทำกายภาพบำบัด โดยใช้วิธีการบรรยาย และการสาธิตประกอบการบรรยาย ผู้วิจัยได้ ดำเนินการทดสอบหลังการฝึกอบรม โดยใช้แบบทดสอบ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูล ผลการทดสอบ แปลผลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน การทดสอบความรู้ความเข้าใจ การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแล หลังการฝึกอบรม

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	μ	σ
หลังการฝึกอบรม	30	10	8.03	0.66

จากตาราง 2 พบว่า ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจ การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแล หลังการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 8.03 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.66

3. ผลการวัดทักษะปฏิบัติ การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแล ผู้วิจัยได้ดำเนินกิจกรรมการฝึกปฏิบัติ โดยมีการสาธิต ประกอบการอธิบายวิธีการทำกายภาพบำบัด แล้วแบ่งกลุ่ม ผู้เข้ารับการอบรมฝึกปฏิบัติการทำกายภาพบำบัด โดยมีทีม วิทยากรคอยให้คำแนะนำ หลังจากนั้นทีมวิทยากรจึงทบทวน วิธีการทำกายภาพบำบัดให้แก่ผู้เข้าอบรม แล้วแบ่งกลุ่ม ให้ผู้เข้ารับการอบรมร่วมกันทบทวนและฝึกปฏิบัติการทำ กายภาพบำบัดก่อนการวัดทักษะปฏิบัติโดยการปฏิบัติ และ สังเกตพฤติกรรมตามเกณฑ์การวัดทักษะการทำกายภาพบำบัด หลังการฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูลผลการวัดทักษะปฏิบัติ เป็นรายบุคคล แปลผลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรมเฉลี่ย เท่ากับ 28.31 คน คิดเป็นร้อยละ 94.38 และจำนวนผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมที่ไม่ผ่านการอบรมเฉลี่ย เท่ากับ 1.69 คน คิดเป็นร้อยละ 5.63 รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวัดทักษะปฏิบัติ การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หลังการฝึกอบรม (N = 30)

รายการวัดทักษะปฏิบัติ	ผ่าน (คน)	ผ่าน (ร้อยละ)	ไม่ผ่าน (คน)	ไม่ผ่าน (ร้อยละ)
1. การจัดทำที่ถูกต้องในเด็กสมองพิการ หรือ ซี.พี				
1.1 การจัดทำนอนหงาย	30	100	0	0
1.2 การจัดทำนอนตะแคง	29	96.67	1	3.33
1.3 การจัดทำนอนคว่ำ	28	93.33	2	6.67
1.4 การจัดทำนั่ง	28	93.33	2	6.67
2. เทคนิคการจับต้อง (Key point of control) ในเด็กสมองพิการ หรือ ซี.พี.	26	86.67	4	13.33
3. การจัดทำอุ้มที่ถูกต้องในเด็กสมองพิการหรือ ซี.พี	27	90	3	10
4. การยืดเหยียดกล้ามเนื้อ	30	100	0	0
5. การชันคอ	28	93.33	2	6.67
6. การพลิกคว่ำและหงาย	28	93.33	2	6.67
7. การลุกขึ้นนั่งจากท่านอนตะแคง	27	90	3	10
8. การลุกขึ้นนั่งจากท่านอนคว่ำ	27	90	3	10
9. การฝึกนั่งทรงตัว	30	100	0	0
10. การฝึกคืบ คลาน	30	100	0	0
11. การลุกขึ้นยืนจากพื้น	26	86.67	4	13.33
12. การฝึกยืนทรงตัว	29	96.67	1	3.33
13. การฝึกโดยใช้กิจวัตรประจำวัน	30	100	0	0
เฉลี่ยรวม	28.31	94.38	1.69	5.63

จากตาราง 3 ผลการวัดทักษะปฏิบัติ การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือ การเคลื่อนไหว หลังการฝึกอบรม จำนวนผู้ที่ผ่านการฝึกอบรม เฉลี่ย เท่ากับ 28.31 คน คิดเป็นร้อยละ 94.38 จำนวนผู้ที่ไม่ผ่านการฝึกอบรมเฉลี่ย เท่ากับ 1.69 คน คิดเป็นร้อยละ 5.63

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ดูแลที่มีต่อ ชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หลังการใช้ชุดฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ดูแลที่มีต่อชุดฝึกอบรม แปลผลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูล รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ดูแล ที่มีต่อ ชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแล บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หลังการใช้ชุดฝึกอบรม

รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
1. ด้านเนื้อหา	4.63	0.49	มากที่สุด
2. ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม	4.64	0.48	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการฝึกอบรมในภาพรวม	4.65	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.64	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ดูแล ที่มีต่อ ชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หลังการใช้ชุดฝึกอบรม อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.64 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.49

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. คุณภาพชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.15

2. ผลการใช้ชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ

2.1 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจ การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแล หลังการฝึกอบรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.03 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.66

2.2 ผลการวัดทักษะปฏิบัติ การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หลังการฝึกอบรม จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 28.31 คน คิดเป็นร้อยละ 94.38 และจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ไม่ผ่านการอบรม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.69 คน คิดเป็นร้อยละ 5.63

3. ความพึงพอใจของผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว ที่มีต่อชุดฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.64 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.49

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ชุดฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.15 โดยด้านที่มีความเหมาะสมที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) คือ ด้านโครงสร้าง

ของชุดฝึกอบรม ด้านเนื้อหาของชุดฝึกอบรม และด้านสื่ออุปกรณ์การฝึกอบรม ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ว่า คุณภาพของชุดฝึกอบรมเกิดจากการที่ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและศึกษารายละเอียดหลักการ ทฤษฎี และศึกษาตัวอย่างจากวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับชุดฝึกอบรม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับชุดฝึกอบรม นิยามของชุดฝึกอบรม ความสำคัญของชุดฝึกอบรม ประเภทของชุดฝึกอบรม องค์ประกอบของชุดฝึกอบรม การออกแบบชุดฝึกอบรม และการผลิตชุดฝึกอบรม ตลอดจนการเลือกแนวทางในการพัฒนาชุดฝึกอบรม จากการศึกษาพบว่าชุดฝึกอบรมเป็นสื่อสำหรับการถ่ายทอดเนื้อหาที่มีความสำคัญต่อการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของผู้รับการฝึกอบรม อีกทั้งยังช่วยลดเวลาเตรียมการฝึก มีมาตรฐานการฝึกและประเมินผลเดียวกัน ผู้รับการฝึกอบรมมีโอกาสเกิดประสบการณ์ตรง ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการฝึกอบรม เปลี่ยนบทบาทผู้ให้การฝึกอบรมจากผู้บรรยายมาเป็นผู้แนะนำ ปรึกษาดูแล และส่งเสริมให้ผู้ให้การฝึกอบรมเป็นผู้จัดการฝึกอบรมอย่างมีระบบ ด้านองค์ประกอบของชุดฝึกอบรม ผู้วิจัยได้เลือกใช้ประเภทองค์ประกอบของผลที่ได้รับการพัฒนาชุดฝึกอบรม ประกอบด้วย คู่มือ สื่อ กิจกรรม และการประเมิน และนำมาใช้ในการออกแบบชุดฝึกอบรม และการหาคุณภาพชุดฝึกอบรม สอดคล้องกับ นิพนธ์ สุขบริดี (2547, หน้า 154-157) ที่กล่าวถึง ชุดฝึกอบรม ไว้ว่า องค์ประกอบของผลที่ได้รับการพัฒนาชุดฝึกอบรม โดยชุดฝึกอบรมทุกชุดจะต้องมีคู่มือสำหรับชุดฝึกอบรมนั้น ๆ สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในส่วนของวิทยากร ผู้มีหน้าที่ฝึกอบรมนั้น คู่มือการฝึกอบรมจะช่วยให้วิทยากรรับทราบถึงขั้นตอนต่าง ๆ ในการวางแผน เตรียมการ ตลอดจนดำเนินการกิจกรรมวิธีการฝึกอบรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้รับการฝึกอบรม ก็จะเป็นการแนะนำให้ผู้รู้ถึงวิธีการใช้และศึกษาจากชุดฝึกอบรมนั้น ๆ ส่วนกิจกรรมในชุดฝึกอบรม เป็นองค์ประกอบที่ได้จัดเตรียมสื่อและวิธีการของการจัดฝึกอบรมไว้ ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่วิทยากรผู้มีหน้าที่ฝึกอบรมสามารถดำเนินการได้ บรรลุวัตถุประสงค์ตามความต้องการ และการประเมินในชุดฝึกอบรม ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ การประเมินผู้รับการฝึกอบรมกับการประเมินชุดฝึกอบรมเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้รับการฝึกอบรม และประเมินประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม จะต้องมีการกำหนดและจัดทำวิธีการและเครื่องมือประเมิน และสอดคล้องกับ ดนยา อินจำปา (2559) ที่ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการดูแล

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสำหรับผู้ดูแลเด็ก ศูนย์การศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า 1) ได้หลักสูตรฝึกอบรมที่มีคุณภาพในระดับดีมาก มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ สามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมได้จริง 2) การหาประสิทธิผลของหลักสูตรจากผลการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบความรู้ หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการประเมินการฝึกทักษะของผู้ดูแลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีมาก และผลการเปรียบเทียบคะแนนวัดเจตคติหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการติดตามประเมินผลการนำความรู้เรื่องการดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของผู้ดูแลเด็กไปใช้ปฏิบัติ หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้ว 2 สัปดาห์ พบว่าผู้ดูแลเด็กมีความรู้ มีทักษะและมีเจตคติที่ดีต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพิ่มมากขึ้น

2. ผลการใช้ชุดฝึกอบรมการทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ ด้านความรู้ความเข้าใจ การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแล หลังการฝึกอบรม คะแนนการทดสอบสูงสุด คือ 9 คะแนน ต่ำที่สุด คือ 6 คะแนน มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 8.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.66 สอดคล้องกับ อังกูร พุทธิเนตร (2549, หน้า 66-76) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่อง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เรียนรู้ด้วยชุดฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่อง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยมีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในด้านทักษะปฏิบัติ การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หลังการฝึกอบรม จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรมเฉลี่ยเท่ากับ 28.31 คน คิดเป็นร้อยละ 94.38 และจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ไม่ผ่านการอบรมเฉลี่ย เท่ากับ 1.69 คน คิดเป็นร้อยละ 5.63 สามารถอภิปรายผลได้ว่า ในการอบรมครั้งนี้ เกิดจากการใช้วิธีการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้าในห้องฝึกอบรมปกติ ตามหลักการของ นิพนธ์ สุขปรกติ (2547, หน้า 151-152) โดยวิทยากร และผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

ถ่ายทอดข้อมูล และทำกิจกรรมพร้อมกัน โดยมีชุดฝึกอบรมประกอบด้วย คู่มือวิทยากร การฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว คู่มือที่วิทยากรเป็นผู้ใช้ มีรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกอบรม พร้อมรายละเอียดของแผนการดำเนินการ เพื่อเป็นแนวทางให้ได้ศึกษาก่อนการจัดการฝึกอบรม โดยกำหนดแผนและขั้นตอนการฝึกอบรมที่ง่ายต่อการใช้เป็นลำดับในส่วนเนื้อหาเป็นความรู้เกี่ยวกับการทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว มีแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ แบบประเมินทักษะการทำกายภาพบำบัดเบื้องต้น และแบบสอบถามความพึงพอใจ และมีคู่มือผู้ดูแล การฝึกอบรม การทำกายภาพบำบัดสำหรับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ใช้เป็นคู่มือในการศึกษาระหว่างการฝึกอบรมและใช้ศึกษา ทบทวนนอกเวลาและหลังจากการอบรมเสร็จสิ้น นอกจากนั้น กระบวนการอบรมวิทยากรได้ให้ความรู้และความเข้าใจพื้นฐานที่จำเป็นก่อนการฝึกปฏิบัติ มีกิจกรรมฝึกปฏิบัติโดยการสาธิต ประกอบการอธิบายวิธีการทำกายภาพบำบัด แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมฝึกปฏิบัติการทำกายภาพบำบัด โดยมีทีมวิทยากรคอยให้คำแนะนำ ผู้เข้ารับการอบรมได้ทบทวนและฝึกปฏิบัติ อีกประการที่สำคัญ คือ ในขั้นตอนการสร้างชุดฝึกอบรมก่อนนำไปใช้ในการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา ตรวจสอบความถูกต้องในรายละเอียด โครงสร้างชุดฝึกอบรม แผนการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และได้นำชุดฝึกอบรม เสนอผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัย การศึกษาพิเศษ และกายภาพบำบัด จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา โครงสร้าง วิธีฝึกอบรมและกิจกรรม สื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะให้มีความถูกต้อง โดยผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสมเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งส่งผลให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะปฏิบัติการทำกายภาพบำบัด

3. จากผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ที่มีต่อชุดฝึกอบรม หลังการใช้ชุดฝึกอบรม อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.64 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.49 สามารถอธิบายได้ว่า การที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความพึงพอใจในกิจกรรมการฝึกอบรม ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บรรยากาศในการฝึกอบรม การเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ซักถาม และตอบข้อซักถามชัดเจน ชัดเจนขั้นตอนและวิธีการฝึกอบรมเหมาะสม เข้าใจและปฏิบัติได้ง่าย การฝึกปฏิบัติระหว่างการฝึกอบรม และการให้คำแนะนำเพิ่มเติม และเนื้อหาที่ใช้ในชุดฝึกอบรมมีประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จิตตินันท์ เดชะคุปต์, วีระวัฒน์ ปันนิตามัย และสุรกุล เจนอบรม (2542, หน้า 11) ที่ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจในการบริการมีความสำคัญต่อการดำเนินงานบริการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นการแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งใด บุคคลจำเป็นต้องปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมรอบตัว การตอบสนองความต้องการส่วนบุคคล ด้วยการโต้ตอบกับบุคคลอื่นและสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ทำให้แต่ละคนมีประสบการณ์การรับรู้สิ่งที่จะได้รับตอบแทนแตกต่างกันไป และสมชัย เลิศทิววงศ์ (2544, หน้า 35) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจในการบริการ คือ ความรู้สึกดี ความรู้สึกรัก ชอบ และสุขใจหรือทัศนคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งถ้าบุคคลมีความพึงพอใจต่อสิ่งใดแล้ว ก็จะมีผลทำให้รู้สึกแข็งแรงและสติปัญญา เพื่อจะมอบให้แก่

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2562). *แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- จิตตินันท์ เดชะคุปต์, วีระวัฒน์ ปันนิตามัย และสุรกุล เจนอบรม. (2542). *เจตคติและความพึงพอใจในการบริการ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ดนยา อินจำปา. (2559). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสำหรับผู้ดูแลเด็ก ศูนย์การศึกษาพิเศษ. คุษภูนิพนธ์ กศ.ศ. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี และธัญริศม์ ภูซังค์ชัย. (2562). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครดูแลผู้พิการโดยการมีส่วนร่วม*. เข้าถึงได้จาก file:///C:/Users/admin/Downloads/jhssrru,+Journal+editor,+21-2-21-194214-p291-306%20(2).pdf

สิ่งนั้น ๆ นอกจากนั้นจากการศึกษาเอกสาร หลักการทฤษฎี ซึ่งนำไปสู่การพัฒนา รูปแบบชุดฝึกที่มีคุณภาพ และได้ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดก่อนนำไปใช้จริง สอดคล้องกับผลการค้น ฟูกิ้น (2549, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาชุดฝึกอบรม วิชานวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นต่อชุดฝึกอบรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการเผยแพร่ชุดฝึกอบรมให้ศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดต่าง ๆ หรือโรงเรียนเฉพาะความพิการได้นำชุดฝึกอบรมไปใช้ในการพัฒนาผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว
2. การดำเนินการประเมินทักษะการปฏิบัติควรคำนึงถึงเวลาที่ใช้ในการประเมินให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มอาจจะมี ความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยโดยการนำรูปแบบการฝึกอบรม และชุดฝึกอบรมไปใช้กับผู้ดูแลบุคคลที่มีความบกพร่องประเภทอื่น ๆ เช่น เด็กออทิสติก หรือผู้พิการซ้ำซ้อน

- นิพนธ์ ศุขปรีดี. (2547). ชุดฝึกอบรม ใน เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม (หน่วยที่ 11, น. 147-197).
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ผลการัน พุกกลิ่น. (2549). การพัฒนาชุดฝึกอบรม วิชานวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมชัย เลิศทิววงศ์. (2544). ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการทำความสะอาดของ บริษัท พี.ซี. เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด.
การศึกษาด้วยตนเอง บธ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร